

ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ
ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
2008

ಪ್ರಕಟಣೆ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ,
ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
ಎನ್‌ಎಎಸ್‌ಸಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಡಿ.ಪಿ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಾರ್ಗ
ನವ ದೆಹಲಿ - 110012 - ಇವರಿಂದ

ವಿಷಯಸೂಚಿ

1. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ/ಮುನ್ನಡಿ
2. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳು
3. ತಾಂತ್ರಿಕ ಒಳಸುರಿ/ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಕರಗಳು
4. ರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು
 - 4.1 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪಾತ್ರ
 - 4.2 ಮಂತ್ರಾಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು
 - 4.3 ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಂಡಾರ
 - 4.4 ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ
 - 4.5 ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕ (ಜಿ.ಜಿ.ಅ.ಫ಼)
 - 4.6 ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಂತರ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ
5. ಯೋಜನಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
 - 5.1 ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಪಿಐಎ)
 - 5.2 ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯ (ಪಿಐಎ) ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು
 - 5.3 ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡ

- 5.4 ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು
6. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ
- 6.1 ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು
- 6.2 ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪುಗಳು
- 6.3 ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ)
- 6.4 ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ,
- 6.5 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಪಾತ್ರ
7. ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಆಯ್ಕೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳು
8. ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ
- 8.1 ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಹಂತ
- 8.2 ಜಲಾನಯನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹಂತ
- 8.3 ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಮತ್ತು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂತ
9. ನಿಧಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ, ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಹಾಗೂ ನಿಧಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ
- 9.1 ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ
- 9.2 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ
- 9.3 ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಮಂಜೂರಾತಿ
- 9.4 ಕಂತುಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ
- 9.5 ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕಗಳು
- 9.6 ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ
- 9.7 ಇತರ ಸ್ಕೀಂಗಳು / ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ
- 9.8 ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಅವಧಿಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು
10. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ
- 10.1 ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು
- 10.2 ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಪಾಲುಗಾರಿಗೆ ವೃದ್ಧಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವಗಳು

11. ಉಸ್ತುವಾರಿ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ
 - 11.1 ಉಸ್ತುವಾರಿ
 - 11.2 ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
 - 11.3. ಕಲಿಕೆ
 - 11.4 ಫಲಶ್ರುತಿಗಳು / ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ಶರದ್ ಪವಾರ್

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು,
ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಸಚಿವರು,
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ದಿನಾಂಕ: 5ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2008

ಮುನ್ನುಡಿ

ಭಾರತದ ಸುಮಾರು ಶೇ. 60ರಷ್ಟು ನಿವ್ವಳ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಶೇ. 84 ರಿಂದ 87ರಷ್ಟು ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು, ಶೇ. 77ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಬೀಜಗಳು ಶೇ. 66ರಷ್ಟು ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಶೇ. 50ರಷ್ಟು ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿವೆ. ಬಹುತೇಕ ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು, ಶೇ. 80ರಷ್ಟು ಮಾವು, ಸೇಬು, ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಹಣ್ಣುಗಳು (ಟೆಂಪರೇಟ್ ಫ್ರೂಟ್ಸ್) ಮತ್ತು ಶೇ. 66ರಷ್ಟು ಪಶುಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜೀವನಾಧಾರಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲದ ವಿಶಾಲ ಹರವು ದುರ್ಬಲತೆ, ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ಭಿನ್ನತೆ, ಕಡಿಮೆ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಅಪಾಯಕಾರಕ ಮತ್ತು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬರ ಹಾಗೂ ವಲಸೆಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಿವೆ. ಜೈವಿಕ ಇಂಧನಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಗಾಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ವಿಶೇಷ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸಹಿತ ಭಾರತದ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಜೊತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಯಲಿದೆ. 1985ರಿಂದ 1995ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯು, ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರವನ್ನು ಕಂಡಿತ್ತು, ಆದರೆ, ಇದು 1995ರ ನಂತರ, ಭೂ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆ, ಪದೇ ಪದೇ ಸಂಭವಿಸುವ ಬರಗಾಲಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಾದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಿತು. ಮಳೆನೀರು ಮತ್ತು ಇತರ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ವಿವಿಧ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳ 14 ವರ್ಷಗಳ ಜನ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಎಲ್ಲ ಫಲಶ್ರುತಿಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನಾಶೀಲ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳ, ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಆಂತರಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳು, ಲಿಂಗ ಸಮತೋಲನ, ಭೂ ರಹಿತ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ರಹಿತ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮೂಹಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ತತ್ವಗಳಾಗಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಥವಾ ಯೋಜನಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಉತ್ತಮ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಮುಖ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ವಲಯಗಳ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವುದು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಆಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮನ್ವಯ, ನೆಟ್ ವರ್ಕಿಂಗ್, ಸಾಮರಸ್ಯ, ಸುಧಾರಣೆ, ಆದ್ಯತಾ ನಿಗದಿ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವೀಕರಣ, ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾಲೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಜೆಟ್ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು, ಹಿಂದಿನ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗಳು, ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಶೇಕಡಾಪ್ರಮಾಣ, ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮಾನದಂಡದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಖ್ಯಾತ, ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಸಕ್ಷಮ ಸ್ವಯಂ-ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ವಿಟಿಗಳು) ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉಪಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಮಾನದಂಡಗಳು ಈ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ವಿವಿಧ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು, ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿಡಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನಗಳ ಸಮನ್ವಯತೆ, ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಆದಾಯ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ, ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವರೂಪದ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ, ಯೋಜನೆ, ವಿನ್ಯಾಸ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಮರ್ಥವಾದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ದಿನಾಂಕ 2008ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರಿಂದ ಹೊಸ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾಡಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ, ಎನ್.ಆರ್.ಎ.ವಿ.ಗಳು ನೀಡಿದ ಸಹಕಾರ, ಏರ್ಪಾಟುಗಳು ಮತ್ತು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ನೀಡಿದ ತಮ್ಮ ಒಮ್ಮತ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಹಿ
(ಶರದ್ ಪವಾರ್)

ಡಾ. ರಘುವಂಶ ಪ್ರಸಾದ್ ಸಿಂಗ್

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ,
ಕೃಷಿ ಭವನ, ನವದೆಹಲಿ-110114.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಭೂಮಿ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಒತ್ತಡಗಳು, ಆಹಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸುರಕ್ಷತೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಿವೆ. ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಮತ್ತು ಆದಾಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಗುಣಮಟ್ಟ ತಗ್ಗಿದ ಅಥವಾ ಬಂಜರುಭೂಮಿಗಳ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಂಡವಾಳಗಳ ಸದೃಢ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಅತಿಮುಖ್ಯ ಆದ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭೂಸಾರ ಮತ್ತು ಜಲವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಂದರೆ ನದಿಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ಕೊಳಗಳು, ತಡೆಅಣೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಮತ್ತು ಒಳಗೆ ಇರುವ ನೀರಿಗೆ ಮಳೆಯೇ ಆಧಾರ. ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಕಟ್ಟಿಗಳ ಹೂಳು ಎತ್ತುವುದು, ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ, ತೋಡು ಬಾವಿಗಳು, ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳು, ಸಮಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ನೆಲ, ಜಲ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳ ದಕ್ಷ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಧೈಯೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಲಿರುವ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹಣ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರತೆ, ನೆಟ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ, ಎನ್.ಆರ್.ಎ.ಎ.ಯು ಎಲ್ಲಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರಿಂದ ಒಂದು ಏಕೀಕೃತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ “ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ”ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ - ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳ ಸರಣೀ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು.

ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಹೊಸತನ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಿಹಿತಗೊಳಿಸುವುದು, ರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮರ್ಪಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವೃತ್ತಿನಿರತರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಸ್ತರದಿಂದ ಇಳಿಜಾರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಮೂಹ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ, ಜಂಟಿ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಗಳು ಇತರ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ, ಎನ್.ಆರ್.ಎ.ಎ. ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ರೂಪ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಏರ್ಪಾಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿವಿಧ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಸಹಾಯವಾಗುವವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಹಿ/-
(ರಘುವಂಶ ಪ್ರಸಾದ್ ಸಿಂಗ್)

ಎಫ್.ಸಂ. ಜಿಬಿ-1/2007-08/ಎನ್.ಆರ್.ಎ.ಎ.
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಎನ್‌ಎಎಸ್‌ಸಿ ಸಂಕೀರ್ಣ, 2ನೇ ಮಹಡಿ,
 ದೇವ್ ಪ್ರಕಾಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಾರ್ಗ,
 ಪೂಸಾ, ಹೊಸದೆಹಲಿ 110012
 ಫ್ಯಾಕ್ಸ್: 25842837

ದಿನಾಂಕ: 12ನೇ ಮಾರ್ಚ್, 2008

ಕಚೇರಿ ಜ್ಞಾಪನ

ವಿಷಯ: ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು - ಕುರಿತು.

2008ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 11 ರಂದು ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಎ)ದ ದ್ವಿತೀಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳ / ಇಲಾಖೆಗಳ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊಸ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 2008 ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮನ್ವಯ, ನೆಟ್‌ವರ್ಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದವು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ/ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಹಿತಾಸಕ್ತ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಐಸಿಎಆರ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಎಸ್ ಎ ಯು ಗಳೇ ಮೊದಲಾದಂಥ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ನಿರ್ದರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಪರಾಮರ್ಶೆಗಾಗಿ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ತಿತ್ತಿತಿ.ಟಿಡಿಚಿಚಿ.ಟಿ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ.

ಸಹಿ/-
(ಆರ್.ಕೆ. ಗಬಾ)
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ

1. ಮುನ್ನಡಿ

1. ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಬಪಪ್ರಕಾ) ಮತ್ತು ಮರುಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಮಅಕಾ) ವನ್ನು ಪುನರ್ರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರೊ. ಸಿ.ಹೆಚ್. ಹನುಮಂತರಾವ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು 1994ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಕುರಿತು ಸಮಿತಿಯು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು

ಜಲಾನಯನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ರೂಪಿತ ಯೋಜನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಯಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಸಾಧನೆಗಳು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರುವುದು, ನೀರಿನ ಮಟ್ಟದ ಕುಸಿತ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಮೇವಿನ ಅಭಾವಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಅವನತಿಯು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ (ಹನುಮಂತರಾವ್ ಸಮಿತಿ, 1994, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ).

2. ಈ ಹಿನ್ನಡೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಮಿತಿಯು ಬಹಳಷ್ಟು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮರುಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬಂಜರುಭೂಮಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಸಬಂಭೂಅಕಾ)ಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ತರುವಂಥ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು (ಗ್ರಾಮಂ) 1994ರಿಂದ 2001ರ ವರೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳು ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ರಾ.ಮ.ಪ್ರ.ಜ.ಅ.ಯೋ) ಎಂಬ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು 2000ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ, ನಿರಂತರತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಮಾಡಲು ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು 1994ರ ಹನುಮಂತರಾವ್ ಸಮಿತಿಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು “ಹರಿಯಾಲಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 2001ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರೆದು 2003ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

3. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿವೆ. 11ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ “ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿ” ಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲು. ನಿವ್ವಳ ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ 142 ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳ ಪೈಕಿ 85 ದಶಲಕ್ಷ ಮಿಲಿಯನ್ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಿಂದೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ

ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

4. ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೆ, ಬಡತನ, ನೀರಿನ ಅಭಾವ, ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದ ತೀವ್ರ ಕುಸಿತ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಘೋರ ಚಿತ್ರಣ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದಾದ ಭೂಸವೆತದ ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂ ಫಲವತ್ತಿಯ ಕ್ಷೀಣಿಸುವಿಕೆ, ಮಳೆ ನೀರಿನ ದಕ್ಷ ಬಳಕೆ ಮಾಡದಿರುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಒತ್ತಡ, ತೀವ್ರ ತರವಾದ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ, ಕಡಿಮೆ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಹೂಡಿಕೆ, ಖಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಕಾಶಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು - ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಮರ್ಥನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಆಸ್ಥೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸಮರ್ಥವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಮಾಡುವುದೇ ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲು.

5. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಐ) ವನ್ನು 2006ರ ನವಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಭೂಸಾರ ಮತ್ತು ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಮರ್ಥ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂಬುದು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ನಡೆಸಿದ ನಿಕಟ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ನೀರು, ಮಣ್ಣಿನ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಂತಹ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರವು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಸಾರ ಮತ್ತು ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸಮಸಮವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿವೆ.

6. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು / ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಷತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಐಸಿಎಆರ್), ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು (ಎಸ್‌ವಿಯುಗಳು), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೂರಸಂವೇದಿ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎ) ಮೊದಲಾದವು ಹಲವಾರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ, ಅರೆ-ಶುಷ್ಕ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿನ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೆಳೆಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಐಸಿಆರ್‌ಐಎಸ್‌ಎಟಿ) ಮತ್ತು ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಇಲಾಖೆ (ಡಿಒಎಲ್‌ಆರ್) ಯು ರಚಿಸಿದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಿತಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿವೆ. ಹಲವಾರು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಭೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೃಷಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಉನ್ನತಿ ಹೊಂದಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಯಶಸ್ಸುಗಳು ಅಪರೂಪಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಣಾಮ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಈಡೇರಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ.
7. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು ಏಕ ರೀತಿಯ ಯಥಾದೃಷ್ಟ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸಲುವಾಗಿ “ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ” ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳು / ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.
8. ದೇಶದ ಒಟ್ಟು 329 ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶದ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 146 ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವು ಸವಕಳಿಯದಾಗಿದ್ದು, 85 ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವು ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸವಕಳಿ ಪ್ರದೇಶವು ಖಾಸಗಿ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಭೂಮಿ ಸಹ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ

ಮೇರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 11ನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಚರಿಸಿದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

9. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯು, ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವಂಥ ಹೊಸ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಹೊಸ ಏಕೀಕೃತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

೫. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆ:- ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ, ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನಿಗದಿತ ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಈಗ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

೫೫. ಸಮರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:- ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಷಯ ವೃತ್ತಿ ತಂಡಗಳಿರುವ ಸಮರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿರುತ್ತವೆ.

೫೫೫. ಸಮರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು:- ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ವೃತ್ತಿಪರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

೫೬. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅವಧಿ:- ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ಸಹಿತ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು 3 ವಿಶೇಷ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯ ಹಂತ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹಂತ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಡೀಕರಣದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ 7 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೬. ಜೀವನಾಧಾರ ಪೂರಕ ಕ್ರಿಯೆ:- ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜೀವನಾಧಾರಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿ

ಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವನಾಧಾರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಏನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೈನು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಜನರ ಆದಾಯದ ಮೂಖ್ಯ ಮೂಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸಿದಾಗ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಘಟಕವು ಮಳೆಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರು ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಜೀವನಾಧಾರವನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಗಿ೧೨. ಗೊಂಚಲು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳು:- ಗೊಂಚಲು ಕಿರು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರುವ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 1,000 ದಿಂದ 5,000 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳ ಸರಾಸರಿ ಭೂ-ಜಲ ಘಟಕಗಳು ಇರಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೊಸ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶವು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೂ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳು / ಕಷ್ಟಕರ ಭೂ ಮೇಲ್ಮೈ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಿ೧೨೩. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯೋಜನೆ:- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ದೂರಸಂವೇದಿ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಗಿ೧೨೪. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ:- ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯನ್ನು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ವೃತ್ತಿಪರತೆ ಮತ್ತು ಸಕ್ಷಮತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

೫೫. ಬಹುಸ್ತರ ಧೋರಣೆ:- ಕಣಿವೆ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಸ್ತರದ ದಿಬ್ಬದಿಂದ ಕಣಿವೆವರೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದೊಂದಿಗೆ ಬದುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯು ಇದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಮೇಲುಸ್ಥರ) ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯಗಳು ಜಲಮೂಲಗಳ ಉಗಮಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರದೇಶವೊಂದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಮೊದಲು ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅರಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಮೂಲಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡುಸಾದ ಭಾಗವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಅವನತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಚೆಕ್‌ಡ್ಯಾಂಗಳು, ಸಮಪಾತಾಳಿ ಬದು ಮೊದಲಾದಂಥ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಳ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿ (ಜೆಎಫ್‌ಎಂಸಿ) ಯದಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಹಂತ ಎಂದರೆ ಮಧ್ಯಂತರ ಹಂತ ಅಥವಾ ಇಳಿಜಾರುಗಳು, ಇದು ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲಿನದು. ಮಧ್ಯಂತರ ಇಳಿಜಾರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಉಪಚಾರ , ಬೆಳೆ ಮಾದರಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ-ಅರಣ್ಯ ಮೊದಲಾದವು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಅಗತ್ಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ರೈತರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೂರನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮೈದಾನ ಮತ್ತು ಸಮತಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಕರಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ದುಡಿಮೆ ಆಧಾರಿತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಜಿಎಸ್), ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನುದಾನ ನಿಧಿ (ಬಿಆರ್‌ಜಿಎಫ್) ಮೊದಲಾದಂಥ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಲ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

10. ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವರೂಪದ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಯೋಜನೆ, ವಿನ್ಯಾಸ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಥವಾದ ಚೌಕಟ್ಟೊಂದನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ದೊರೆತ ಕೂಡಲೇ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

1ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್, 2008ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊಸ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ನೀಡಲು ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಎಯು ಅಂತಿಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಅಂಥ ಮಾರ್ಪಾಟನ್ನು ಎನ್‌ಆರ್‌ಆರ್‌ಎ.ನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳು:-

11. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುತ್ತವೆ:-

೧೪. ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗವಾರು ಆದ್ಯತೆ:- ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿಯ ಕೀಲಿಕೈಗಳೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಎ) ತಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಬಡಜನರಿಗಾಗಿ ಜೀವನಾಧಾರದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಬಿ) ಬಡವರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸುಧಾರಿತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು, ಸಿ) ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಡಿ) ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೊರತೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಫಲಾನುಭವದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ

ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದಂಥ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು.

೪೪೪. ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ:- ಯೋಜನೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ, ಪ್ರತಿನಿಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರತೆಯಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಗೊಳ್ಳುವುದು. ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಾಟುಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರಿಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ನೀತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವಿರುವಂತಹ ಸಮಿತಿಗಳು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನೆರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಇತರ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ.

೪೪೪೪. ಸಹಾಯಕ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು:- ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ, ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟನೆ, ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ಏರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅಗತ್ಯ ನೈಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವೃತ್ತಿ ತಂಡಗಳಿರುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಕ್ಷಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅತಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

೪೪೪೪೪. ಸಮುದಾಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ:- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಹಣಕಾಸು ಏರ್ಪಾಟಿನಲ್ಲಿ, ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಯೋಜನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗ್ರಾಮಸಭೆಗಳೊಡನೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

೪೪೪೪೪೪. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಕರಗಳು:- ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಘಟಕವಾಗಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗೆ ಗಣನೀಯವಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ನೈಪುಣ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಭಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದು ಒಂದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿನ ಧೋರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ದೂರಸಂವೇದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಗತಿಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಸವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಬಲವಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಗಿ೪. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ: ಸಹಭಾಗಿತ್ವ, ಫಲಿತಾಂಶ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಕ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆದಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು.

ಗಿ೪೪. ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಪುನರ್ ರಚನೆ: ರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರವಾದ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬೆಂಬಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

3. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಕರಗಳು

12. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ, ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು, ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು, ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು, ನಿಧಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ತರಲು ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು, ಉಪಯುಕ್ತ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು, ಯೋಜನೆಗಳ ವಾಸ್ತವಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು, ಪರಿಣಾಮಕಾರಕ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕವಾದ ಡಿಪಿಆರ್ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನಾ ವರದಿ/ ವದಂತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು, ಉತ್ತಮ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶವು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಗಮವಾಗಿ ದೊರಕಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

13. ಆದಕಾರಣ, ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯೇತರ

ದತ್ತಾಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಜಿಐಎಸ್) ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎ, ಇಸ್ರೋ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಉಪಗ್ರಹ ಚಿತ್ರಣ ದತ್ತಾಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಭೌ.ಮಾ.ವ್ಯಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಸರಹದ್ದು ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಉಲ್ಲೇಖನದ ಸಹಿತ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಮುಖ ಭೌ.ಮಾ.ವ್ಯಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವಾಗ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಮುಖೇನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ/ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ವೆಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸಮಗ್ರ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯೇತರ ದತ್ತಾಂಶ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೆಟ-ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಒಮ್ಮೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ, ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಗುರುತನ್ನು ನೀಡಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಬ್ಲಾಕುಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಆಯಾ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಚರಿಸುವ ಪ್ರದೇಶದ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಹ ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

14. ನೀರು ಎಷ್ಟು ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮಪಾತಾಳಿ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವಂಥ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೂಕ್ತವಾದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೂರಸಂವೇದಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸಮಯದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಾಸ್ತವಿಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಗಾಧವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದೂರಸಂವೇದಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂ ಜಲವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯ ವಿಸ್ತಾರ, ನೀರಿನ ಹರಿವು ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ನಿಯತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

15. ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಲಾನಯನ ಮಾಹಿತಿ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶಗಳವರೆಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ನೈಪುಣ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು

ಕ್ಷೇತ್ರ ವೃತ್ತಿದಾರರಿಂದ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಕರಗಳು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

16. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಸೃಜಿಸಲಾದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂಥ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಹಕ (ಪೋರ್ಟಲ್)ವನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಾಗುವುದು. ದತ್ತಾಂಶ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ/ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯ / ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಾಲಯ / ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದು ಸಂಕಲಿಸುವುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಹಕ (ಪೋರ್ಟಲ್) ವನ್ನು ಕಾರ್ಯಾರಂಭಗೊಳಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಎ)ಯು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

4. ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ತತ್ವಗಳ ಆಶಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

4.1 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪಾತ್ರ

17. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕೌಶಲ ತಂತ್ರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು.

ಬಿ. ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ತಪಶೀಲುಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬಹು ವಿಷಯಗಳ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೈಪಿಡಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡುವುದು.

ಸಿ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು.

- ಡಿ. ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ಶೋಧನೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಇ. ಈ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
- ಎಫ್. ಅದೇ ರೀತಿಯ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಿಂಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಜಿ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯ, ವಿದೇಶಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಿನ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಗಳಿಸಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ನವೀನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಹೆಚ್. ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು / ಇಲಾಖೆಗಳು / ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಮನ್ವಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ಐ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು, ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಗಳು, ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಜೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಕೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಐಯ) ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ/ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- 4.2 ಮಂತ್ರಾಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

18. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನದೇ ಆದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಕ್ತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರು ಕಾರಣ, ಅದು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದ ಒಂದು ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ವೃತ್ತಿಪರ ಬಹುವಿಷಯ ತಜ್ಞರು ಇರುತ್ತಾರೆ.

19. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ / ಮಂತ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಎ. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅನುದಾನದ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ಬಿ. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದು, ನಿಧಿ ನೀಡಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಬರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಿ. ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.

ಡಿ. ಆಧುನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಕರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ (ಐಇಸಿ) ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ದೃಢ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು, ಅವುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.

ಇ. ನಿಕಟ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸಿಸ್ಟಂನಿಂದ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

- ಎಫ್. ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗಳಿಗೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಜಿ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕರ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು, ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಇತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಹೆಚ್. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಿಗೆ, ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಗಳಿಗೆ, ಸಂಶೋಧನೆ / ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು.
- ಐ. ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು, ಇಲಾಖೆಗಳು, ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಮನ್ವಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ಜಿ. ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮುಖ ವಾಹಕಗಳಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
20. ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಸಹಾಯವು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಾಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ / ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಆಯವ್ಯಯದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಎರಡೂ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ, ನಿಗಮಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಜಲಾನಯನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವಂತೆ ಕೋರುವಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಹ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

4.3 ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಂಡಾರ

21. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಂಡಾರವು ಜಲಾನಯನ ಮತ್ತು ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿ, ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಸೃಜಿಸುವ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರವು (ಎನ್‌ಡಿಸಿ) ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು, ದಾಖಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ನಿಧಿ ಹರಿವಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಭೂ ದಾಖಲೆ (ಕಡಾಸ್ಟ್ರಲ್), ಜಲಾನಯನ, ಮಣ್ಣು, ಭೂ ಬಳಕೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳು, ವಸತಿ ನೆಲೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ (ಜಿಐಎಸ್) ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಸ್ತರಗಳ ಸಹಿತ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ, ಭೂ ಬಳಕೆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಬೆಂಬಲ, ಸಮಗ್ರ ಸ್ತರಗಳ ಪ್ರಧಾನ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಭೌ.ಮಾ.ವ್ಯ. ದತ್ತಾಂಶ ಇರಬೇಕು.

4.4 ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ

22. ಸ್ವತಂತ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಇರುವಂಥ ಒಂದು ಸಮರ್ಪಿತ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ (ರಾ.ಮ.ನೋ.ಏ) (ಇಲಾಖೆ/ಮಿಷನ್/ಸಂಘ/ಪ್ರಾಧಿಕಾರ)ಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿಯಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಏಜೆನ್ಸಿ/ಇಲಾಖೆ/ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಬಲಪಡಿಸಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಾಗಿನ ನೆರವನ್ನು ರಾ.ಮ.ನೋ.ಏ.ಯ ಖಾತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜೆಟ್‌ಗೆ ಅಲ್ಲ.

23. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ರಾ.ಮ.ನೋ.ಏ.ಗೆ ನಿಧಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಷರತ್ತುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ, ಕಾಲೋಚಿತತೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಮಾಣಗಳಿಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಒಂದು ಒಡಂಬಡಿಕಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಇಲಾಖಾ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ದತ್ತಾಂಶ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ / ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನಿಯತವಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಷಯ ತಜ್ಞರ ಸಹಾಯ ತಂಡವಿರುತ್ತದೆ.

24. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರು / ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಆಯುಕ್ತರು/ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕವು ನೇಮಿಸುವ ಅವರ ತತ್ಸಮಾನ ಹುದ್ದೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾ.ಮ.ನೋ.ಏ.ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಯೋಜನೆ ಮೇಲಿರುವ ಸೇವಾನಿರತ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರಬಹುದಾದಂತಹ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದಾದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಪೂರ್ಣಕಾಲಿಕ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರಿಗಳ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

25. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಕೇಂದ್ರ ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ನಬಾರ್ಡ್ ನಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕೃಷಿ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ವಲಯದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ತಲಾ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಅಂತರ್ಜಲ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ/ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಂದ ಇಬ್ಬರು ವೃತ್ತಿಪರ ತಜ್ಞರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಅಧಿನಿಯಮ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಜಿಎ), ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನುದಾನ ನಿಧಿ (ಬಿಆರ್‌ಜಿಎಫ್) ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಇತರ ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಸಹ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ರಾಜ್ಯ ಯಥಾದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಯೋಜನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜಲಾನಯನ

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

26. 4 ರಿಂದ 7 ವೃತ್ತಿಪರ ತಜ್ಞರುಗಳ ಒಂದು ತಂಡವು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ತಂಡವನ್ನು, ಸಮಾನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ತಜ್ಞರುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ತಜ್ಞರುಗಳು ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಆಯ್ಕೆಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಕೃಷಿ, ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಜ್ಜಿಕರಣ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು / ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಡಳಿತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ತಜ್ಞರುಗಳ ಈ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

27. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿರುತ್ತವೆ:

ಎ. ಬ್ಲಾಕ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುನ್ನೋಟ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕೌಶಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಶ್ರುತಿಗಳು / ಫಲಿತಾಂಶಗಳು, ಹಣಕಾಸು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು.

ಬಿ. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿರುವ ನಿಧಿಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಸಿ. ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕಗಳಿಗೆ (ಜಿ.ಜಿ.ಅ.ಫ್) ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

- ಡಿ. ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ವಿವಿಧ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ರಾ.ಮ.ಆ.ಪ್ರ.ಪ್ರಾ/ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಸಮಗ್ರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಇ. ಸೂಕ್ತ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಆಯ್ಕೆ ಮಾನದಂಡ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕ/ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ಗುರುತಿಸಿದ/ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವುದು.
- ಎಫ್. ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಉಸ್ತವಾರಿ, ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ, ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ/ ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು) ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ಜಿ. ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ನಿಯತ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು.
- ಹೆಚ್. ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಕರ ಪಟ್ಟಿ ರಚಿಸಿ, ಈ ತಂಡಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ನಿಯತ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಐ. ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದ/ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೈಪಿಡಿಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು.
28. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು, ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಾಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ನಂತರ ಭೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಇಲಾಖೆಯ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಆಯವ್ಯಯದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಎರಡೂ ಮಟ್ಟಗಳ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ, ನಿಗಮಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಜಲಾನಯನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವಂತೆ ಕೋರುವಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಹ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ಆರಂಭಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದರ ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ವಾರ್ಷಿಕ ಆವರ್ತಕ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಮೊಬಲಗು ಈಗಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾ.ಮ.ನೋ.ಏ.ಯನ್ನು ರಚಿಸುವವರೆಗೆ, ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮತ್ತು ನಿಧಿಯ ಹರಿವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಾಲಿಯಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ, 6 ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ರಾ.ಮ.ನೋ.ಏ.ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

4.5 ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕ (ಜಿ.ಜಿ.ಅ.ಫ)

29. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶವು ಸುಮಾರು 25,000 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟಿರುವಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕ (ಜಿ.ಜಿ.ಅ.ಫ) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮರ್ಪಿತ ಘಟಕವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಘಟಕವು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶವು ಸರಿಸುಮಾರು 25,000 ಹೆಕ್ಟೇರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವಲ್ಲಿ, ಯೋಜನೆ ಹಾಲಿಯಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ, ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರತಿನಿಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆಯಾಗಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಏಜೆನ್ಸಿಯೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಿ.ಜಿ.ಅ.ಫ.ವು ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯ ನಿಕಟ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಖಾ.ಅ, ಹಿಂ.ಪ್ರ.ಅ.ನಿ. ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಜಿ.ಜಿ.ಅ.ಫ.ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು/ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು.

30. ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕವು, ಗುತ್ತಿಗೆ/ಪ್ರತಿನಿಯೋಜನೆ/ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ತಜ್ಞತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಪೂರ್ಣಕಾಲಿಕ ಯೋಜನಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ/ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆ/ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಜ್ಜಿಕರಣ / ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ (ಆಡಳಿತ)/ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಕುರಿತ 3ರಿಂದ 4 ಜನ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರುಗಳು ಇರುವಂಥ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಿ.ಜ.ಅ.ಘ.ದ ಯೋಜನೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಪ್ರತಿನಿಯೋಜನೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಸೇವಾನಿರತ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಪಾರದರ್ಶಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನು/ ಆಕೆಯು ಒಬ್ಬ ಸೇವಾನಿರತ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆತನ/ ಆಕೆಯ ಸ್ಥಳನಿಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾದರೆ, ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜಿ.ಜ.ಅ.ಘ.ದ ಯೋಜನೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು, ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥ, ಆತನ/ ಆಕೆಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ರಾ.ಮ.ನೋ.ಏ.ಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು (ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಅವಧಿಗಾಗಿ) ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು/ ಜಿಲ್ಲಾ ದತ್ತಾಂಶ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆ.

31. ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿರುತ್ತವೆ:

- ಎ. ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂಥ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ರಾ.ಮ.ನೋ.ಏ.ಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಯೋ.ಅ.ಏ.)ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ಬಿ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಿ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಯೋ.ಅ.ಏ.)ಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತೀಯ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

- ಡಿ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿಕಟವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಇ. ನಿಯತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
- ಎಫ್. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಜಿ. ರಾ.ಮ.ನೋ.ಎ/ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದ ಇಲಾಖೆಯ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಹೆಚ್. ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನಾಧಾರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಐ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳೊಡನೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದು. ಜಲಾನಯನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಎಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಜೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- 4.6 ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ
32. ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು, ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ (ಡಿಪಿಸಿ) ಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜಿ.ಜ.ಅ.ಘಟಕದ(ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಯು) ಮೇಲಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಥಾದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯು, ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಜಿ.ಜಿ.ಅ.ಘಟಕವು ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗೆ (ಡಿಪಿಸಿ) ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ, ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ / ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಆಡಳಿತದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಈ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಯು/ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

33. ಅದೇ ರೀತಿ, ಮಧ್ಯಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ವಸ್ತು ವಿಷಯ ತಜ್ಞರ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು (ಪಿಐಎಗಳು) ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ / ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಅವು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೂಡ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

5. ಯೋಜನಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

5.1 ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಪಿಐಎ)

34. ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನಾ ಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ/ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಧ್ಯಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು, ಸ್ವಯಂಸೇವಾ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ವಿಟ್‌ಗಳು) ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ, ಈ ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು:

- ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಸಂಬಂಧಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ಅವು, ಸಮರ್ಪಣಾಭಾವದ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.

35. ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ವಿಟ್‌ಗಳು) ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಇತರ ಹಲವು ಸೇವೆಗಳ ಪೈಕಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ, ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನೇರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನಂಬಿಕಾರ್ಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (ವಿಟ್‌ಗಳು) ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಸವಿವರವಾದ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಾಗಿ (ಪಿಐಎಗಳು) ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

35.1 ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಪಿಐಎ)ಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪೂರೈಸಬೇಕು:

- ಎ. ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿತ ಕಾನೂನು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರಬೇಕು.
- ಬಿ. ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ 3 ವರ್ಷಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ಸಿ. ಕಪಾಟ್ (ಅಂಕಂಖಿಖಿ) ಅಥವಾ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಇಲಾಖೆಯು ಅದನ್ನು ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರಬಾರದು.
- ಡಿ. ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಮಸಮವಾಗಿರುವ ಸಮರ್ಪಣಾ ಭಾವದ ಬಹುವಿಷಯ ತಜ್ಞರ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜಾಗಿರಬೇಕು.

ಇ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಜಮಾಖರ್ಚುಪಟ್ಟಿ, ಪರಿಶೋಧಿತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಆದಾಯ ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ತಹಲ್‌ವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು.

ಎಫ್. ಅದರ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮಂಡಳಿಯ ಸ್ಥೂಲಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಜಿ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರಬೇಕು.

35.2 ಅದು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ:

೧. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ 10,000 ಹೆಕ್ಟೇರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೨. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ರಾಜ್ಯವೊಂದರಲ್ಲಿ 30,000 ಹೆಕ್ಟೇರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೩. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ $\frac{1}{4}$ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟನ್ನು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

36. 29ನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಯುಗಳೊಂದಿಗೆ/ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಯ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಕರಾರಿಗೆ/ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಪತ್ರ (ಎಂಟಿಯು)ಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆ ಕರಾರು/ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಪತ್ರವು ಸವಿವರವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ/ ಇಲಾಖಾ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಕರು, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ಆ ನಿಗದಿತ ವಾರ್ಷಿಕ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯು (ಪಿಐಎ) ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಿಯತವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

37. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಯು ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮರ್ಪಣಾಭಾವದ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡವನ್ನು (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಟಿ) ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯು ಮೀರಿದ ಪದಾವಧಿಗೆ, ಆ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡವನ್ನು ಕರಾರು/

ಪ್ರತಿನಿಯೋಜನೆ / ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ರಚನೆಯನ್ನು ಕರಾರು/ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡ (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಟಿ)ದ ರಚನೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಂಟು/ಕರಾರಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಹೊರತು ಮತ್ತು ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಡಿಪಿಆರ್ ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಾಲಿ (ಪಿಐಎ) ಅಥವಾ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ)ಗಾಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

5.2 ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯ (ಪಿಐಎ) ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು:

38. ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯು (ಪಿಐಎ) ಜಲಾನಯನಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಧ್ಯಯನ (ಪಿಆರ್‌ಎ) ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಅಗತ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಯೋಜನಾ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತದೆ, ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೋತ್ತರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

39. ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಯು/ಡಿಆರ್‌ಡಿಎ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಯುಗೆ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯದ ವಾಸ್ತವಿಕ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಅಧಿನಿಯಮ, ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಅನುದಾನ ನಿಧಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಗ್ರಾಮೀಣ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಂಡಳಿ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು, ಕೃತಕ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮರುಪೂರಣ, ಭಾರತ

ಹಸರೀಕರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

5.3 ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡ

40. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡವು ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು, ಈ ತಂಡವನ್ನು ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ರಚಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ಮಣ್ಣು ವಿಜ್ಞಾನ, ಜಲನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಇರುವಂಥ ಕನಿಷ್ಠ 4 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬೇಕು. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಮಹಿಳೆ ಇರಬೇಕು. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು ವೃತ್ತೀಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಗಳಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಾನುಭವವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರ್ಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕವು ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಬಹುದು. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡವು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡವು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ತಂಡದ ನಿಕಟ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರ ವೇತನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪ್ರಾ.ಅ. ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕವು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

5.4 ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು

41. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡವು, ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗೆ (ಜ.ಸ.) ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳ ಸೂಚಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇತರೇ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ.

- ಎ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ/ ಗ್ರಾಮಸಭೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

- ಬಿ. ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪೋಷಿಸುವುದು.
- ಸಿ. ಜಲಾನಯನ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಯಥಾಧ್ಯಕ್ಷಿಕೋನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸನ್ನದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಡಿ. ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ತಳಮಟ್ಟದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು, ತರಬೇತಿ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಇ. ಕುಟುಂಬದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾದ ಜೀವನಾಧಾರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು ನೀರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅಥವಾ ಸುಧಾರಣೆಮಾಡುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಸವಿವರವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.
- ಎಫ್. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಹಂಚಿಕೆ.
- ಜಿ. ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗಾಗಿ ಸವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ (ವಿ.ಯೋ.ವ)ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.
- ಹೆಚ್. ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾದ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ರೇಖಾನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.
- ಐ. ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ತಪಾಸಣೆ, ನಿರ್ಧರಣೆ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಳತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಜೆ. ಭೂರಹಿತರಿಗೆ ಜೀವನಾಧಾರದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.
- ಕೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

ಎಲ್. ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಭೌತಿಕ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು.

ಎಂ. ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಲಾದ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನಾ ತರುವಾಯದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.

6. ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು

6.1 ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು

42. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯು, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬಡವರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು, ಭೂರಹಿತರು/ ಸ್ವತ್ತರಹಿತ ಬಡ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಮಹಿಳೆಯರು, ಕುರಿ ಕಾಯುವವರು ಮತ್ತು ಪ.ಜಾ/ಪ.ಪಂ.ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವೃತ್ತಿಗಳಿರುವ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಗುಂಪುಗಳು, ತಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಸ್ಕತೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಕೆ ಇರುವ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪಿಗೆ ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ನಿರ್ಧರಿಸುವಷ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಆವರ್ತಕ ನಿಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

6.2 ಬಳಕೆದಾರರ ಸಮೂಹಗಳು

43. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯು (ಜ.ಸ) ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಗುಂಪುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಾಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಕೆ ಇರುವ ವೃತ್ತಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಲಾನಯನ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ನೇರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯು (ಜ.ಸ) ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥಿತ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಳಕೆದಾರರ ಸಮೂಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು ಆ ಕಾರ್ಯಾಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪೂರ್ವಪರತ್ತೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪುಗಳು,

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ನಿಕಟ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

6.3 ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ)

44. ಗ್ರಾಮಸಭೆಯು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಟಿ) ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ)ಯನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1860ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಸಭೆಯು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಆ ಗ್ರಾಮದವನೇ ಆದ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಆರಿಸಬಹುದು/ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ) ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ 10 ಸದಸ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಸಹಾಯಗುಂಪುಗಳು, ಪ.ಜಾ/ಪ.ಪಂ ಸಮುದಾಯ, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯಿಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಟಿ) ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ)ಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಪ-ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಅವರು ರಚಿಸಬಹುದು. ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗೆ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ) ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಬಾಡಿಗೆ ಕಚೇರಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

45. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯು ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಟಿ) ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ)ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ವೇತನಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಪಿಐಎ)ಯ ವೃತ್ತಿನಿರತರ ಬೆಂಬಲ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚಗಳಿಂದ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.4 ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ

46. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ) ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂದಾಯಿತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಲ್ಲದ ಸಮರ್ಪಣಾಭಾವದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ನೇರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಅರ್ಹತೆ ಹಾಗೂ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ) ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಗೌರವಧನಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಪಿಐಎ)ಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಬೆಂಬಲ ನಿಧಿಯಿಂದ ಭರಿಸಲಾಗುವುದು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ:

ಎ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಗ್ರಾಮಸಭೆ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್, ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.

ಬಿ. ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಸರಣಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಿ. ಯೋಜನೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್, ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ) ಹಾಗೂ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಭೆಗಳ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುವುದು.

ಡಿ. ಹಣ ಸಂದಾಯಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಇ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಟಿ) ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತನೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವುದು.

6.5 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಪಾತ್ರ

47. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತದೆ:

- ಎ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ನೆರವು ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು.
- ಬಿ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಯ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು /ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ವರದಿಗಳನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವುದು.
- ಸಿ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು / ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಎರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.
- ಡಿ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ನಂತರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇರೆಗಿನ ಆಸ್ತಿ ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ಇ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಚೇರಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮತ್ತಿತರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಎಫ್. ಸೃಜಿಸಲಾದ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಭೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅರ್ಹ ಬಳಕೆದಾರ ಗುಂಪುಗಳು / ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ (ಎಸ್‌ಹೆಚ್‌ಜಿಗಳು) ವಿತರಿಸುವುದು.
7. ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಆಯ್ಕೆಯ ಮಾನದಂಡ
48. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ:
- ಎ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ತೀವ್ರವಾಗಿರಬೇಕು.
- ಬಿ. ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ.
- ಸಿ. ಬಂಜರು ಪ್ರದೇಶಗಳು/ಸವಕಳಿಯಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು.
- ಡಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ/ಉಪಚರಿಸಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಜಲಾನಯನದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು.

ಇ. ಸ್ವಯಿಚ್ಛಾ ವಂತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತುಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಸಮಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸೃಜಿಸಲಾದ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರಬೇಕು.

ಎಫ್. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಅನುಪಾತ.

ಜಿ. ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶವು ಖಾತ್ರಿ ನೀರಾವರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಬಾರದು.

ಹೆಚ್. ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

8. ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ

49. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು (ಏ) ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ (ಬಿ) ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು (ಓ) ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತ ಅವಕಾಶ ಹಾಗೂ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯು, ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು/ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸವಿವರ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯು (ಡಿಪಿಆರ್) ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಗಾಗಿ ವಿವರವಾದ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯು ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಈ ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ 3 ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು:

ಹಂತ	ಹೆಸರು	ಅವಧಿ
ಏ	ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಹಂತ	1-2 ವರ್ಷಗಳು
ಏಐ	ಜಲಾನಯನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹಂತ	2-3 ವರ್ಷಗಳು
ಏಐಐ	ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಮತ್ತು ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ ಹಂತ	1-2 ವರ್ಷಗಳು

8.1 ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಹಂತ

50. ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ, ಎಸ್‌ಹೆಚ್‌ಜಿ ಮತ್ತು ಯುಜಿ) ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಈ ಹಂತದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡವು (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಟಿ) ಈ ಹಂತದ

ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವುದು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡವು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ:

- ಎ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಟಿ) ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಕ ಆದ್ಯತೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜತೆಗೆ, ಆರಂಭಿಕ ಆದ್ಯತಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ:
- ಏ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವುದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಇಂಧನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅಂತರ್ಜಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿಯಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು.
- ಊ. ಈಗಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು (ಗ್ರಾಮ ಕೆರೆಗಳಂತಹ) ನಿರ್ಮಾಣಗಳ ದುರಸ್ತಿ, ಮರುಪೂರಣ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ನಿರ್ಮಾಣಗಳಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರವಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಊ. ಈಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಿಕೆಯೂ ಕೂಡ ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟನೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಬಿ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳು (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿಗಳು) ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು (ಎಸ್‌ಹೆಚ್‌ಜಿಗಳು) ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರ ಸಮೂಹಗಳಂತಹ (ಯುಜಿಗಳು) ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಸಂಬಂಧಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ವಿವಿಧ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

- ಸಿ. ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣ, ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಿಕೆ, ತೀವ್ರವಾದ ಐಇಸಿ (ಮಾಹಿತಿ,ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ) ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು, ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಡಿ. ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ (ಡಿಪಿಆರ್) ಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನದಾರರ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ತಳಮಟ್ಟದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಲು, ಪುರುಷರ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸರಾಸರಿಯ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.
- ಇ. ಜಲಾನಯನದ ಜಲ-ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಸಂಭಾವ್ಯ ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲದ ನಿರಂತರ ಬಳಕೆಯ ವಲಯಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಎಫ್. ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಜಿ. ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸ್ಥಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಸ.ಯೋ.ವ. ಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು, ಮಹಿಳೆಯರು, ದಲಿತರು, ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಭೂರಹಿತರ ಆಸಕ್ತಿಗಳು, ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆಗಳು ಸ.ಯೋ.ವ.ಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಂಬಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು.
- ಎಚ್. ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರ ಸಮೂಹದ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಸವಿವರವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಐ. ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.
51. ಸವಿವರ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು: ಸ.ಯೋ.ವ.ನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜ.ಅ.ತಂಡವು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಕ್ಷೆಗಳ ಮತ್ತು ಭೂ ದಾಖಲೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಕರಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ.ಯೋ.ವಯ ಇಡೀ

ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಜಿತ ದಾಖಲೆಯಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಇಡಬೇಕು.

52. ಭೂ ದಾಖಲೆಯ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಭೂಮಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸವಿವರ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ದೃಢವಾದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಫಲಾನುಭವಿ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವರ್ಣನೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸ.ಯೋ. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜತೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವು ಸೇರಿರಬೇಕು.

ಎ. ಜಲಾನಯನದ ಮಾಹಿತಿ ಅಂದರೆ ಮಳೆ, ಉಷ್ಣಾಂಶ, ಸ್ಥಳ ವಿವರ ಭೂಗೋಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು, ಜಲವಿಜ್ಞಾನ, ಜಲ ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರ, ಮಣ್ಣುಗಳು, ಅರಣ್ಯಗಳು, ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳ ಜನಾಂಗೀಯ ವಿವರಗಳು ಭೂಬಳಕೆಯ ಮಾದರಿ, ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ನೀರಾವರಿ, ಜಾನುವಾರುಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ, ಮಳೆ, ಉಷ್ಣತೆ, ಸ್ಥಳವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಜಲಾನಯನವನ್ನು ಕುರಿತ ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿ.

ಬಿ. ನಿರೀಕ್ಷಿತ/ಉದ್ದೇಶಿತ ಬಳಕೆದಾರ ಸಮೂಹಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ವಿವರಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯ/ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭೂಮಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೋಷ್ಟಕಗಳು, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ, ಭೂಸಾರ ಮತ್ತು ಭೂಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ, ನೀರು ಕೊಯ್ಲು, ಮರುಪೂರಣ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈಗಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾಟ್‌ವಾರಿನಂತೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಸಿ. ಜೀವನೋಪಾಯ ಆಧಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪುನರುತ್ಪಾದನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಜಲಾನಯನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.

- ಡಿ. ಜ.ಅ.ತಂಡವು ದೃಢೀಕರಿಸಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ರೇಖಾ ನಕ್ಷೆಗಳ ಸಹಿತ ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರಣೆ (ಕಾರ್ಯಗಳ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧಿಕ ವಿವರ ಸಮಿತ).
- ಇ. ವಿವರವಾದ ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳು
- ಎಫ್. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗದ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನಾನಂತರ ನಿರಂತರವಾಗಿರುವುದು.
- ಜಿ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಶ್ರುತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪುನರುತ್ಪಾದನೆ / ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ.
53. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ) ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜ.ಅ.ತಂಡವು ಸ.ಯೋ. ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸ.ಯೋ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾದ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಜ.ಅ.ತಂಡವು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸ.ಯೋ ವರದಿಯು ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಮಾಲೀಕತ್ವದ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಯ / ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಿಂಬಿಸುವ ನಕ್ಷೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಲಾನಯನದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಗಡಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.
54. ಜಲಾನಯನದ ಸವಿವರ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಥಾದೃಷ್ಟ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ರಾ.ಗ್ರಾ.ಉ.ಖಾ.ಯೋ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನುದಾನ ನಿಧಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಸಾರ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ, ಕಿರು ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಯಥಾದೃಷ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಸಮಾಲೋಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

55. ಈ ಸ.ಯೋ ವರದಿಯು, ಎಂಐಎಸ್‌ನ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಎಸ್.ಎಲ್.ಎನ್.ಎ ದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶ ಕೋಶ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಆರ್‌ಎವಿದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಾಧನವಾಗಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಜಿಐಎಸ್) ಗಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರಿಗಳು, ಉದ್ದೇಶ, ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಪರಿಕರಗಳು, ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯಬಹುದಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಂತಹ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಯೋಜನಾ ಸಾಧನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಸ.ಯೋ.ವ.ಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
56. ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ ಸ.ಯೋ.ವ.ಯ ತಯಾರಿಕೆಯ ಸಮಗ್ರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಪಿಐಎ)ಯ ಮೇಲಿದೆ. ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ನಂತರ ಪ್ರಾ.ಅ.ವ.ಯು ಸ.ಯೋ.ವ.ಯನ್ನು ಜಿ.ಜಿ.ಅ.ಫ/ ಜಿ.ಗ್ರಾ.ಅ.ವ/ಜಿ.ಪಂ.ಗೆ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ಕಲೆಕ್ಟರು ಅನುಮೋದನೆಯ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು.
57. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದರ ಉಪಚಾರ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳವಿವರ, ಮಣ್ಣಿನ ಪದರದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಆಳ, ಬಂಡೆಗಳ ವಿಧ, ಭೂಮಿಯ ನೀರು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮಳೆಯ ಸಾಂದ್ರತೆ, ಭೂಬಳಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಯಂತಹ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜಲಾನಯನದ ಸ್ಥಳೀಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಬೇಕು.
58. ಪ್ಯಾರಾ 9(ಉಫಿ) ರ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಸ್ತರ ಸಾಲುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದೊಂದಿಗೆ ದಿಬ್ಬದಿಂದ ಕಣಿವೆ ಕಡೆಗಿನ ತತ್ವವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 8.2 ಜಲಾನಯನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹಂತ:
59. ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವಂಥ ಈ ಹಂತವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

- ಎ. ದಿಬ್ಬ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರ್ವಹಣೆ: ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಪುನರುತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು, ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ, ಪಯಾಯ ಸಮ ಪಾತಾಳಿ ಕಂದಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸಮಪಾತಾಳಿ ಮತ್ತು ವಾರಡಿ ಬದುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಜಗತಿ ಕಟ್ಟಿ/ಮಟ್ಟ ಹಾಳೆ ಮಾಡುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ನೀರು ಹರಿವಿನ ಪರಿಮಾಣ ಮತ್ತು ವೇಗವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.
- ಬಿ. ಜಲವಾಹಿನಿಯ ಉಪಚಾರವು ಸಸ್ಯಧಾರಿತ ಹಾಗೂ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ರಚನೆಗಳಾದ ಮಣ್ಣಿನ ತಡೆಗಳು, ಬ್ರಷ್‌ವುಡ್‌ನ ತಡೆಗಳು, ಕೋರಕಲು ತಡೆಗಳು, ಸಡಿಲ ಕಲ್ಲು ತಡೆ, ಗೇಬಿಯಾನ್ ರಚನೆಗಳು, ಅಂತರ್ಗತ ಬಂಧಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.
- ಸಿ. ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳು, ನಾಲಾ ಬದುಗಳು, ತಡೆ ಅಣೆಗಳು, ಜೆನುಗು ಕೆರೆಗಳು ಮುಂತಾದ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳು, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕ್ರಮಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡುವುದು.
- ಡಿ. ಮೇವು, ಇಂಧನ, ಚೌಬೀನೆಮರ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗಾಗಿ ನರ್ಸರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬಹುದು.
- ಇ. ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಗತಿ ಕಟ್ಟಿ ನೀರ್ಮಿಸುವುದು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಬದುಗಳು, ಸಮಪಾತಳಿ ಮತ್ತು ವಾರಡಿ ಬದುಗಳಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೆ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಜಲವಾಹಿನಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಎಫ್. ಹೊಸ ಬೆಳೆಗಳು/ ವಿವಿಧ ತಳಿಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಳೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಥವಾ ನವೀನ ರೀತಿಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳಂತಹ ನೀರು ಮಿತವ್ಯಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ (ಉಜಡಿಟ ರಿಟಚಿಟಿಟ) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಸ್ಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಜಿ. ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ, ಜೇನುಸಾಕಣೆ, ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ, ಸಣ್ಣ ಜಾನುವಾರು ಪ್ರಾಣಿ, ಇತರ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಿರು ಉದ್ದಿಮೆಗಳು.

ಎಚ್. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಜಾನುವಾರು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು.

ಐ. ಹಳ್ಳಿ ಕೊಳಗಳು / ಕಟ್ಟೆಗಳು, ಕೆರೆಗಳು, ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಜೆ. ಅಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಕ್ತಿ ಉಳಿತಾಯ ಉಪಕರಣಗಳು, ಶಕ್ತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು, ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

8.3 ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಮತ್ತು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂತ:

60. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಹಂತ ಖರ್ಚರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೊಸ ಪ್ರಕೃತಿ ಆಧಾರಿತವಾದ ನಿರಂತರ ಜೀವನಾಧಾರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತಳಹದಿಯಾದವು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಎ. ವಿವಿಧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಿಕೆ.

ಬಿ. ಯೋಜನಾ ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಸಿ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ

ಡಿ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು / ಕೃಷಿಯೇತರ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಶಸ್ವೀ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

61 ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸೂಚನಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

61.1 ವಿವಿಧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

ಎ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕುರಿತಂತೆ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಮುಕ್ತಾಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.

ಬಿ. ಭವಿಷ್ಯದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಯಶಸ್ವೀ ಅನುಭವಗಳ ಹಾಗೂ ಕಲಿತ ಪಾಠಗಳ ದಾಖಲೆ ಇಡುವುದು.

61.2 ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು:

- ಎ. ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು;
- ಬಿ. ಸಮುದಾಯ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ (ಸಿಪಿಆರ್‌ಗಳ) ಮೇಲೆ ಬಳಕೆದಾರರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದು;
- ಸಿ. ಸಮುದಾಯ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕಗಳ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು;
- ಡಿ. ಸ.ಆ.ಸಂ.ಗಳ ದುರಸ್ತಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು;
- ಇ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು;
- ಎಫ್. ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು (ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ)

61.3 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು / ಕೃಷಿಯೇತರ ಜೀವನಾಧಾರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

- ಎ. ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆವರ್ತಕ ನಿಧಿಯ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವಿನ ಮುಖಾಂತರ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಶಸ್ವೀ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಬಿ. ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯ ಕೃಷಿಯೇತರ ಹಾಗೂ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಸಿ. ಕೀಟನಾಶಕರಹಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಜೈವಿಕ ಪರಿಕರಗಳು, ಬೀಜ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ವಿಸ್ತೃತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಸಹ ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

61.4 ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು

- ಎ. ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಯೋಜನೆ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.
- ಬಿ. ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತಿಮ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ.
62. ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಮೂಹ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೂಟಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಸಾಲ ಪರಿಕರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಾರಾಟ, ರಫ್ತು ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಪರ್ಕವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರಯೋಗ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಎಕ್ಸಿಟ್ ಪ್ರೊಟೋಕಾಲ್‌ಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳು (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿಗಳು) ಖಖನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಿದ ನಿರ್ಮಾಣಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
63. ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಖಖನೇ ಹಂತದ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಖನೇ ಹಂತ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಖಖನೇ ಹಂತದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬಹುದು. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲು ಆಂತರಿಕ ತರ್ಕ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಸರಾಗವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರಸಕ್ತ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು, ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇತ್ಯಾದಿಯಂತಹ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅದು ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಬೇಕು.
9. ನಿಧಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ, ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಹಾಗೂ ನಿಧಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ
- 9.1 ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ
64. ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯ / ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯಗಳು ಜಲಾನಯನ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಕೀಂಗಳ ನಡುವೆ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿರುವಂಥ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾನದಂಡ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹಿಂದಿನ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯನ್ನು (ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ) ಅಂದರೆ,

ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಮೊತ್ತ, ಬಾಕಿ ಇರುವ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು, ಒಟ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ರಾಜ್ಯಗಳ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ:

- ಎ. ಜಲಾನಯನ ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮುನ್ನೋಟ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕುಶಲತೆ ಯೋಜನೆಗಳು.
- ಬಿ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ.
- ಸಿ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಬಂಜರುಭೂಮಿ / ಸವಕಳಿಯಾದ ಭೂಮಿಯ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ.

9.2 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

65. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ:-

- ಎ. ಜಲಾನಯನ ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮುನ್ನೋಟದ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕೌಶಲತೆಯ ಯೋಜನೆಗಳು.
- ಬಿ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ.
- ಸಿ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಬಂಜರುಭೂಮಿ / ಸವಕಳಿಯಾದ ಭೂಮಿ/ ಪಂಚಾಯತ್ ಭೂಮಿಯ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ.

9.3 ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಮಂಜೂರಾತಿ

66. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ, ರಾಜ್ಯಗಳು ತಾವು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವಂಥ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳ ಚೊತೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸೂಚಿಸಿ, ವಿವರವಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರಮಟ್ಟದ ಇಲಾಖಾ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಒಟ್ಟು ಬಜೆಟ್ ಹಾಗೂ ಪ್ಯಾರಾ 64 ಮತ್ತು 65ರಲ್ಲಿ

ನೀಡಲಾದಂಥ ಮಾನದಂಡದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ, ರಾಜ್ಯ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಅವರು ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ (ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ) ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ, ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಇಲಾಖಾ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಈಗಿರುವ ಬಿಡುಗಡೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು.

67. ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಆಯವ್ಯಯ ಘಟಕ	ಆಯವ್ಯಯದ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
- ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚಗಳು	10
- ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ	1
- ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	1
ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಹಂತ	
- ಪ್ರವೇಶ ಬಿಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	4
- ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ	5
- ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ (ಡಿಪಿಆರ್)	1
ಜಲಾನಯನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹಂತ:	
- ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	50
- ಆಸ್ತಿರಹಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಜೀವನಾಧಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು,	10
- ಉತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳು	13
ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಹಂತ	5
ಒಟ್ಟು	100

68. ಯೋಜನೆ ಆಯವ್ಯಯದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವೆಚ್ಚವು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ:
೧. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡಗಳಿಗೆ (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಟಿಗಳು) / ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಪಾವತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚ ಘಟಕದಿಂದಲೇ ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಋ. ಯೋಜನೆ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯಗಳು, ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜಲಾನಯನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
 - ಋಋ. ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಖರೀದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಅನುಮತಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿದೆ.
 - ಋಋಋ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು (ಪಿಐಎಗಳು) ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ ಸಿಬಿಒಗಳಿಗೆ ಸಮೂಹ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆದ್ಯತೆ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.
69. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈಗಿನ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚೇರಿಗೆ 6000/- ರೂ. ಇದ್ದು, ಅದನ್ನು 2001ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, 11ನೇ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಗಮನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. (ಎ) ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಜೀವನಾಧಾರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. (ಬಿ) ಸಮುದಾಯ / ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಜಲಾನಯನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು (ಸಿ) ಸಾಮಗ್ರಿಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಏರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕನಿಷ್ಠ ಮಜೂರಿ.

9.4 ಕಂತುಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.

70. ನಿಧಿಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಪಾಲನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕಗಳು / ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂತೆ ಇಡೀ ಯೋಜನೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೂರು ಹಂತಗಳಿಗಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಎ. ಮೊದಲ ಕಂತು ಸೂರ್ವಭಾವಿ ಹಂತದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲಿನ ಶೇ.20ರಷ್ಟನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಬಿ. ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರದ ಪಾಲನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಎರಡನೇ ಕಂತನ್ನು ಸೂರ್ವಭಾವಿ ಹಂತವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಕಂತಿನ ಶೇ. 60ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ನಂತರ ಸೂಕ್ತ ದೃಢೀಕರಣ ಹಾಗೂ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಲ್ಲಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಸಿ. ಶೇ. 30ರ ಮೂರನೇ ಕಂತು, ಅಂದರೆ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಕಾಮಗಾರಿ ಹಂತಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಪಾಲಿನ ಶೇ. 25ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಹಂತಕ್ಕಾಗಿ ಶೇ.5ರಷ್ಟನ್ನು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಒಟ್ಟು ನಿಧಿಗಳ ಶೇ.75ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ದೃಢೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಆದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳಿಂದ ನಿಧಿಗಳ ಹರಿಯುವಿಕೆಗಾಗಿ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಮೇಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು.

71. ಜಿಲ್ಲಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ/ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಧಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು, ಅವುಗಳ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಂಜೂರಾದ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಯವ್ಯಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ರಾ.ಮ.ನೋ.ಏ.ಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕಗಳು / ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 15 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

9.5 ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕಗಳು

72. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ) ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯು ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸ್ಥಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಖಾಸಗೀ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ಭೂರಹಿತರು, ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಅಥವಾ ಅಂಗವಿಕಲರು/ ವಿಧವೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

9.6 ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ

73. ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಇರುವಂಥ ಆಜ್ಞಾಪಕ ಷರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಗೆ (ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಎಫ್) ಜನರು ವಂತಿಗೆ ನೀಡುವುದೂ ಒಂದು. ಖಾಸಗೀ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ.10 ರಷ್ಟಾದರೂ ಜ.ಅ.ನಿ.ಗೆ ವಂತಿಗೆಯು ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೂ ಪ.ಜಾ / ಪ.ಪಂ.ಗಳು ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕನಿಷ್ಠ ವಂತಿಗೆಯು, ಅವರ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.5ರಷ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೀನುಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ-ಅರಣ್ಯ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಇತ್ಯಾದಿಯಂತಹ ಇತರೆ ವೆಚ್ಚ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂಥಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೆ ರೈತರ ವಂತಿಗೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರಾದರೆ ಶೇ. 40 ಮತ್ತು ಪ.ಜಾ ಮತ್ತು ಪ.ಪಂ.ಗಳ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾದರೆ ಶೇ. 20 ಹಾಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಉಳಿದ ವೆಚ್ಚ ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗಕ್ಕಾದರೆ ಶೇ. 60 ಮತ್ತು ಪ.ಜಾ/ ಪ.ಪಂ. ವರ್ಗಕ್ಕಾದರೆ ಶೇ. 80ರಷ್ಟು. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಘಟಕ ದರ ಮಾದರಿಯ ಎರಡರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತದ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಯೋಜನೆ ನಿಧಿಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ.

74. ಈ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಿಚ್ಛಾಪೂರ್ವ ದುಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಯಿಚ್ಛಾಪೂರ್ವ ದುಡಿಮೆಯ ಹಣಕಾಸು ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆ ಲೆಕ್ಕ ಖಾತೆಯಿಂದ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ) ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಿಂದ ಬೇರೆಯಾದಂಥ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕಗಳು, ಮಾರಾಟದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ

ಅನುಭೋಗಿಸುವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿಯಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಲಾದ ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಆದಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ಜ.ಅ.ನಿ.ಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

75. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿ)ಯು ಜ.ಅ.ನಿ.ಯ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಿಧಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮಸಭೆಯು ಅನುಸಮರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಜ.ಅ.ನಿ.ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಿಂದ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತನಾದ ಸ್ವಯಂಸೇವಾಸಂಘದ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜ.ಅ.ನಿ.ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ರೂಪಿಸಬಹುದು.

76. ಋಷನೇ ಹಂತವು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ನಂತರ ಜ.ಅ.ನಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ಶೇ. 50ರಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಸಮುದಾಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಲಾದ ಆಸ್ತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಖಾಸಗೀ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಈ ನಿಧಿಯಿಂದ ದುರಸ್ತಿ / ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು, ನಿಧಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ನೀಡಿರುವಂಥ, ಯೋಜನೆ ಪ್ರದೇಶದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಮುಂಗಡ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಆವರ್ತಕ ನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಈ ನಿಧಿಗೆ ಉದಾರವಾಗಿ ವಂತಿಗೆ ನೀಡುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

9.7 ಇತರ ಸ್ಕೀಂಗಳು / ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ

77. ಹನ್ನೊಂದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ವಿವಿಧ ಸ್ಕೀಂಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಹಿತ ಭಾರತ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಇತರ ಉತ್ತಮ ಸ್ಕೀಂಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಗಳ ಆಜ್ಞಾಪಕ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸವಿವರ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾದ ಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶದ ಅನುದಾನ ನಿಧಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ, ಕೃತಕ

ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರಣ, ಕೆರೆಗಳ, ಜಲಮೂಲಗಳ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರೆ ಮೂಲಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಜಲಾನಯನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಎಪಿಎಂಸಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

9.8 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು

78. ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಿದ್ದರೂ ಯೋಜನೆ ವರದಿಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸವಿವರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯೋಜನೆಗಳು ಸ್ಥಗಿತವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗದಿರುವಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರೆ ಸಮಯ, ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಪೋಲಾಗುವಂಥ ಉತ್ಕಟ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕದಿಂದ / ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಮೊದಲನೇ ಕಂತನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಣೆ ಪತ್ರದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊದಲ ಕಂತಿನ ಹಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇತರೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

79. ಈ ಮುಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ / ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತಾನಾಗಿಯೇ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು,

- ಎ. ರಾಜ್ಯದ ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ,
- ಬಿ. ಯಾವುದೇ ಸಿಂಧುವಾದ ಸಮರ್ಥನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತಾ ಹಂತವು ಮುಗಿದ ತರುವಾಯ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸವಿವರ ಯೋಜನೆಯ ವರದಿಯನ್ನು / ಅನುಮೋದಿತ ಕಾಮಗಾರಿ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರದಿದ್ದರೆ,

ಸಿ. ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಯಾವುದೇ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರದಿದ್ದರೆ,

ಡಿ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ / ರಾಜ್ಯ / ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವಂತೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವಧಿ ಪೂರ್ವ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾರಣ ಇದ್ದರೆ

- ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

10. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ

80. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಬೆಂಬಲವು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಒಂದು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಸಮರ್ಥ ತಂತ್ರಗಳ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವ ಬಜೆಟ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

10.1 ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

81. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸಂಪನ್ಮೂಲ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ:

- ಸಮರ್ಪಣಾ ಭಾವದ ಮತ್ತು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ನೀಡಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ
- ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕೂಟ
- ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ತರಬೇತಿಯ ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸಂಗದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.
- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಮತ್ತು ಅನುಸರಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

10.2 ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡ ಸಹಭಾಗಿತ್ವಗಳು

82. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (ಎನ್‌ಐಆರ್‌ಡಿ), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಎಂಎನ್‌ಎಜಿಇ), ಕೇಂದ್ರ ಶುಷ್ಕಭೂಮಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಸಿಎಝೆಡ್‌ಆರ್‌ಐ), ಕೇಂದ್ರ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ (ಸಿಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಸಿಆರ್‌ಟಿಐ) ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಒಣಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಸಿಆರ್‌ಐಡಿಎ), ಜಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು(ಡಬ್ಲ್ಯುಟಿಸಿಎಸ್), ಭಾರತೀಯ ದೂರ ಸಂವೇದಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಡೆಹರಾಡೂನ್, ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಆನಂದ (ಐಆರ್‌ಎಂಎ), ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಐಐಎಫ್‌ಎಂ), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೂರ ಸಂವೇದಿ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎ), ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಐಎಸ್‌ಆರ್‌ಒ), ಭಾರತದ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಭೂ ಬಳಕೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಐಐಐಐಐಐಐ) ಇವುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರ/ರಾಜ್ಯ/ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲವು.

83. ಎಕೆಆರ್‌ಎಸ್(ಪಿ) ಗುಜರಾತ್, ಮೈರಾಡ (ಕರ್ನಾಟಕ), ಡಬ್ಲ್ಯುಟಿಆರ್ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ), ಧಾನ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ (ತಮಿಳುನಾಡು), ಸಮಾಜ್ ಪ್ರಗತಿ ಸಹಯೋಗ್ (ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ) ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಸೆಂಟರ್ (ಗುಜರಾತ್), ಎಎಫ್‌ಎಆರ್‌ಎಂ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ), ಡಬ್ಲ್ಯುಎಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎನ್ (ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ), ಎಆರ್‌ಎವಿಎಲ್‌ಐ (ರಾಜಸ್ಥಾನ), ಪಿಆರ್‌ಎಡಿಎಎನ್ (ಚಾರ್ಖಂಡ್), ಸಿವೈಎಸ್‌ಡಿ (ಒರಿಸ್ಸಾ), ಸೇವಾ ಮಂದಿರ (ರಾಜಸ್ಥಾನ) ಮತ್ತು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಗಣನೀಯ ತಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ಅನುಭಾವಗಳಿರುವಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೂಡಾ

ಇವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

84. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ತಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರ/ ರಾಜ್ಯ / ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾ.ಮ.ಆ.ಪ್ರ.ಪ್ರಾ.ವು, ಸರ್ಕಾರ / ಸ್ವಯಂಸೇವಾ/ ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು / ಇಲಾಖೆಗಳು / ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ / ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಔಪಚಾರಿಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಕಾರ್ಯಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರ/ ರಾಜ್ಯ/ ಜಿಲ್ಲಾ/ ಉಪ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲವು. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪರಿಶೀಲನಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ / ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸುತ್ತವೆ.

11. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ

11.1 ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

85. ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಯತವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಆಗಬೇಕು. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಫಲಶ್ರುತಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ವರದಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಲ್ಲಿಕೆಗಾಗಿ (ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮೇಲರುಜು ಮಾಡಿದ) ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜವಾಬ್ದಾರನಾದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು ಇರಬೇಕು.

86. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಪಾತ್ರವು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ:

- ಯೋಜನಾ ತಂಡದಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ (ಪಿಐಎ - ಡಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿಯು)
- ಪ್ರಗತಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- ಭೌ.ಮಾ.ವ್ಯ/ ವೆಬ್ ಆಧಾರಿತ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- ನಿರಂತರವಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸ್ವ-ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- ಸ್ವತಂತ್ರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

11.2 ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

87. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂತ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಟ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಇದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯಥಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

88. ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖಾ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧಾರಕರ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಸಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತವೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಔಪಚಾರಿಕ ಕರಾರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಬಾರದೆಂಬ ಏಕೈಕ ಷರತ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕವು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಅನುಮೋದಿತ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

89. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಪರಿವೀಕ್ಷಕರಂತೆ ಕಾಣದೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವವರಂತೆ ಕಾಣಬೇಕು. ಆದರೆ, ಅವರು ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕು. ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧಾರಕರು ನೀಡುವ ಅನುಕೂಲಕರ ವರದಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

90. ಜಲಾನಯನ ಸಂಬಂಧಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕುರಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸುತ್ತವೆ.

11.3. ಕಲಿಕೆ

91. ಕ್ಷೇತ್ರ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೂಲಗಳ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡ/ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಈ ಮುಂದಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಎ. ಆಂತರಿಕ ತಂಡವು ನಿಯತವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ (ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಳು) ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ/ ತಯಾರಕರ ಜೊತೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಬಿ. ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಿ. ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳ ಮತ್ತು ನವೀನ ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಡಿ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಅನುಭವದಿಂದ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ / ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಲು ನಿಯತವಾಗಿ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಿಂತನಾಶೀಲಾ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬಹುದು.

11.4 ಫಲಶ್ರುತಿಗಳು / ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

92. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯದ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಎ. ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಲವಾಹಿನಿಗಳು, ಸಾಗುವಳಿ ಮತ್ತು ಸಾಗುವಳಿಯೇತರ ಭೂಮಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು/ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ವಂತಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದಿಗೆ, ಅವುಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಬಿ. ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪುಗಳು/ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾದ ಆಸ್ತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಸಿ. ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ / ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ನೈಪುಣ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪುನಶ್ಚೇತನ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು.

ಡಿ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಆದಾಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿರಲು ಅರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಇ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತೆ ಬೆಳೆ ಸಾಂದ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು.

ಎಫ್. ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರ / ಭೂ ರಹಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು.

ಜಿ. ಜಲಾನಯನದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮರುಪೂರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು.

2008 ಜಿಲ್ಲಾಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿಷಯ	ಸಮಜಾಯಿಸಿ
1	ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯ ಪ್ಯಾರ 25 ರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಲ್.ಎನ್.ಎ ನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಚೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಕೇಂದ್ರ ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಿರುವಂತೆ ತಿದ್ದು ಪಡಿಮಾಡಲಾಗುವುದು.	ಸಂಭಂದಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ಕೇಂದ್ರ ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಒಬ್ಬಪಟ್ಟಬಹುದಾಗಿದೆ.
2	ಪ್ಯಾರ 25 ರ ರೀತ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ 25000 ಹೆ. ಇರುತ್ತದೋ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು. ಹಾಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಕೋರಿದೆ.	ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಚೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜಲಾನಯನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
3	ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಚೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಪ್ಯಾರ 32 ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುನ್ನೋಟ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಆಕೃತಿವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಆಕೃತಿ ಯಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಮುನ್ನೋಟ ಯೋಜನೆ ಅನುಮೋದನೆಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಪ್ರತಿವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಆಕೃತಿ ಮತ್ತೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.	ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ

4	<p>ಪ್ಯಾರ 34 ರ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕಿಟಿಂಗುಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪ್ಯಾರ 44ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದೆಂದಿರುತ್ತದೆ.</p> <p>ಯಾರು ಅನುಷ್ಠಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳು? ಕಿಟಿಂಗುಗಳೇ ಅಥವಾ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯೇ? ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.</p>	ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
5	<p>ಪ್ಯಾರ 40ರ ವಿಷಯ 5.3 ರಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್/ಹೈಡ್ರಾಲಜಿ ಯಿಂದ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ</p>	ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಯು ಎಸ್.ಎಲ್.ಎನ್.ಎ.ಗೆ ತೀರ್ಪು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿದೆ.
6	<p>ಪ್ಯಾರ 42 ಮತ್ತು 43ರ ವಿಷಯ 6.1 ಮತ್ತು 6.2 ರಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಂತೆ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ ಆದರೆ, ಪ್ಯಾರಾ 44 ರಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯು ಕನಿಷ್ಠ 10 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಇದು ಗೊಂದಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಪ್ಯಾರ 42 ಮತ್ತು 43 ತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಬದಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.</p>	ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸಮಿತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಂಡದ ಸಂಪರ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ರಚನೆಯಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ.
7	<p>ಪ್ಯಾರ 44 ಮತ್ತು 45 ರಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಒರಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಗ್ರಾಮ ಸಭಾ/ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗೆ ಛಿರಟಿಣಜಡಿಟುಟಿಣ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಒಂದು ಯೋಜನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿನುಸಾರ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ.</p>	ವಾಸ್ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಖಜಾನೆ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
8	<p>ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಉಪ ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ ಪಾತ್ರದ ಸಂಬಂಧ ವಿಷಯ ಎದ್ದಿರುತ್ತದೆ.</p>	ಈ ಅಂಶವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಗಾರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು

	ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.	ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಈಟಿಜಠುಭಟುಣಧಿ ಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.
9	ಎಕುಬ ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳೆರಡು ಇದ್ದು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಲಾನಯನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಿರುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಎಕುಬ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಕಡೆ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.	ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗಿದೆ.
10	ಪ್ಯಾರ 47(ಬಿ) ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳ ಜಲಾನಯನ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಧೀಕೃತೀಕರಣ ಅಂಶವು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳದ ಕಾರಣ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.	ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಖಬಟಂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ, ಹೇಗೆ ಆದರೂ ಹಣ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರು ಲೆಕ್ಕ ವೆಚ್ಚದ ಅಂಶಗಳ ಅಧೀಕೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
11	ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಶೇ.2 ಅನುದಾನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವ ಅನುಜದಾನವನ್ನು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಒಟ್ಟಾರೆ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.12 ಅನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಲು (ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಪ್ಯಾರ 67ರನ್ವಯ) ಅನುಮತಿ ನೀಡಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.	ಶೇ.2 ರ ಹಂಚಿಕೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.
12	ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ರೈತರ ವಂತಿವ ಬಗ್ಗೆ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ	ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.60 ಮತ್ತು ಶೇ.80 (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಎಸ್ಸಿ/ಎಸ್ಡಿ ಗಳಿಗೆ) ರಷ್ಟು ಯೋಜನಾ

	<p>ರೈತರಿಗೆ ಶೇ. 40ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.</p>	<p>ಅನುದಾನದಿಂದಲೇ ದೊರಕುವುದು, ಇದರರ್ಥ ಒಟ್ಟಾರೆ ರೈತರ ವಂತಿಕೆ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದಲ್ಲ, ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣ ಸಮಾಜಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಧಿ ಕೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 10% ಅಥವಾ 5% ರಷ್ಟನ್ನು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿ ನಿಧಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.</p>
13	<p>ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಯೋಜನೆಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಕಂಕ ಮತ್ತು ಖಫಾಆಕ ಗಳಲ್ಲಿ 6 ಕಂತುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ 2-3 ಕಂತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಕ್ತಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಶೀಘ್ರ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಗಳು ಒತ್ತಾಯಿಸಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನಿ ಯಮಗಳನ್ವಯ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.</p> <p>ಹಿಂದಿನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಮುಕ್ತಾಯದ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಣ ಬರಹ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲ.</p>	<p>ಈ ಉಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳು ನೋಡಲ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು.</p>
14	<p>ಓಫಾಆಕಖಿಂಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಆಂಅ ಯಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದ ಯೋಜನೆಗಳು ಖಫಾಆಕ/ಆಫಾಆಕಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಹೊಸ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಳೇ ಒಬಂ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಓಫಾಆಕಖಿಂ ಹಳೇ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಹಳೇ ನಿಯಮವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲಿ ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಂದಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.</p>	<p>ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹಣಬಿಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿರಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಓಫಾಆಕಖಿಂ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಅನುಸರಿಸಲು ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯದೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಓಫಾಆಕಖಿಂ ಯಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ನಿರ್ವಹಣ</p>

		ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅರ್ಹ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯಲು ಕೋರಬಹುದಾಗಿದೆ.
15	<p>“ಯೋಜನಾ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಖಚಿತ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಬಾರದು” ಎಂದು ಜಲಾನಯನ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡುವ ಓರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಬಿನಲ್ಲಿ 4.20 ಮಿಲಿಯನ್ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನ ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 4.04 ಮಿಲಿಯನ್ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವು ಖಚಿತ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮೂದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಪಂಚಾಬಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಧ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದ ದೃಶ್ಯ ತುಂಬಾ ಕಠೋರವಾಗಿದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಂಡಲಿ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 141 ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇ. 70ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿದೆ) 103 ಬ್ಲಾಕ್ ಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶೋಷಿತ(ಉಪಯೋಗಿತ)ಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಅತಿ ಶೋಷಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರದೇಶವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿಗೊಳಪಟ್ಟಿವೆ, ಇದು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಬ್‌ನ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ಯಾರ 48ರಲ್ಲಿಯ ನೀರಾವರಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಂಚಾಬ್‌ನ ಅತಿಶೋಷಿತ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಡಿಲಿಸಲು ಕೋರಿದೆ.</p>	<p>ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಅಭಾವದ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ ಮತ್ತು ನೀರು ದೊರೆಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅತ ಇಳಿಕೆ ದರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೊಂಡು ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಪಂಚಾಬ್ ನ ಅತಿ ಶೋಷಿತ ಬ್ಲಾಕ್ ಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ನೀಡುವುದು, ಬಳಕೆದಾರ್ ಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬಳಕೆದಾರರ ನಡುವೆ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ, ನೀರು ಉಳಿತಾಯ ನೀರಾವರಿ ವಿಧಾನಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸದ್ಯದ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಸಂಸ್ಥಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುವುದು. ಆದುದರಿಂದ “ಅತಿ ಶೋಷಿತ” ಭಾಗಗಳಿಗೆ 48(ಬಿ)ಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸಡಿಲಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.</p>
16	<p>ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭಾ/ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದು.</p>	<p>ಇದು ವಾದಸರಣಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲಹೆ ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಸಮಜಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.</p>
17	<p>25000 ಹೆ.ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕಗಳಿರುತ್ತದೆ, 25000 ಹೆ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ತಂಡವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕಗಳಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲವೆ ಅತ್ಯ/ಕೆ,ವಿ,ಕೆಗಳ 1-2 ತಜ್ಞರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಆಖಿಆಂ/ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.</p>	<p>ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನಿಟರಿ ಏಜೆನಿಟರಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಕರಾರು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಅನುದಾನ ಬೆಂಬಲ ನೇಡಲಾಗುವುದು.</p>